

ZASADY CERTYFIKACJI WYROBÓW

1. Informacje wstępne

Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowski Instytut Technologiczny jako jednostka certyfikująca wyroby działa w oparciu o Ustawę z dnia 13.04.2016 o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, z późniejszymi zmianami, zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17065:2013-03.

Potwierdzeniem kompetencji jednostki jest Certyfikat Akredytacji AC 030, wydany przez Polskie Centrum Akredytacji.

Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowski Instytut Technologiczny posiada również status jednostki notyfikowanej o numerze NB 1455 upoważnionej do wykonywania zadań strony trzeciej w procesie oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 09.03.2011 roku ustanawiającym zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającym dyrektywę Rady 89/106/EWG.

2. Rodzaje certyfikacji

Dział Certyfikacji Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego prowadzi certyfikację:

- zgodności wyrobów w obszarze dobrowolnym,
- wyrobów budowlanych oraz zakładowej kontroli produkcji w krajowym systemie oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobów budowlanych,
- zakładowej kontroli produkcji wyrobów budowlanych w europejskim systemie oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobów budowlanych.

Dokumentami odniesienia w procesie certyfikacji są odpowiednio polskie i europejskie normy lub krajowe oceny techniczne zadeklarowane przez wnioskującego. Istnieje również możliwość opracowania kryteriów technicznych lub kryteria techniczne w ramach certyfikacji dobrowolnej.

Certyfikacja wyrobów prowadzona jest zgodnie z Programami certyfikacji:

- **PC/01 „Certyfikacja zgodności wyrobów”** przy zastosowaniu **typu programu certyfikacji 3** wg normy PN-EN ISO/IEC 17067:2014-01.

Podstawowymi elementami oceny w ww. Programie certyfikacji są:

- planowanie i przygotowanie oceny, wyspecyfikowanie wymagań, pobieranie próbek do badań (o ile ma zastosowanie),
- określenie właściwości wyrobu przez badanie, inspekcję lub ocenę procesu/projektu,
- przegląd i ocena dowodów zgodności uzyskanych podczas etapu określania właściwości,
- decyzja dotycząca certyfikacji i wystawienie certyfikatu,

oraz nadzór poprzez:

- ocenę procesu produkcji,
- badanie lub inspekcję próbek wyrobu z zakładu produkcyjnego.

- **PC/03 „Certyfikacja wyrobów budowlanych i zakładowej kontroli produkcji w obszarze regulowanym prawnie – krajowym”** przy zastosowaniu krajowego systemu oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych 1, 1+, 2+ zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17.11.2016 w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym.

Podstawowymi elementami w procesie oceny zgodności **wg systemów 1+, 1** jest:

- ocena właściwości użytkowych wyrobu budowlanego na podstawie badań próbek, w tym ich pobierania, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji tego wyrobu,
- wstępna inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji,
- decyzja certyfikacyjna i wydanie certyfikatu,
- kontynuacja nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji,
- kontrolne badanie próbek pobranych przez jednostkę certyfikującą w zakładzie produkcyjnym lub w obiektach magazynowych producenta (tylko dla systemu 1+).

Ocena zgodności **w systemie 2+** prowadzona jest na podstawie:

- wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji,
- kontynuacji nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji.

- **PC/04 „Certyfikacja zakładowej kontroli produkcji w obszarze regulowanym prawnie – europejskim”** przy zastosowaniu systemu oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych 2+ zgodnie z Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 09.03.2011.

Podstawowymi elementami w procesie oceny zgodności **wg systemu 2+** jest:

- wstępna inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji,
- decyzja certyfikacyjna i wydanie certyfikatu,
- kontynuacja nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji.

Wykaz norm i dokumentów normatywnych będących dokumentami odniesienia w procesach certyfikacji określony jest w ww. Programach certyfikacji.

Wszystkie stosowane przez Dział Certyfikacji Programy certyfikacji są udostępniane klientom na życzenie. Są również dostępne na stronie internetowej Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego.

Dział Certyfikacji oferuje swoje usługi certyfikacyjne wszystkim wnioskującym, których działalność pokrywa się z zakresem jego działania.

W ramach prowadzonej działalności certyfikacyjnej wszystkim wnioskującym gwarantuje się bezstronność i obiektywność, a także poufność informacji uzyskanych w procesie oceny.

3. Tryb certyfikacji i nadzoru

3.1. Zgłoszenie o certyfikację

Wnioskujący, zainteresowany uzyskaniem certyfikatu, zgłaszając się do Działu Certyfikacji Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego otrzymuje odpowiedni do procesu certyfikacji formularz Wniosku oraz Kwestionariusz oceny wstępnej zakładu (w przypadku dobrowolnej certyfikacji zgodności), a także informacje o:

- krajowych i europejskich przepisach dotyczących badań i certyfikacji wyrobów,
- kryteriach certyfikacji zawartych w normach lub innych dokumentach normatywnych,
- podstawowych elementach procedury certyfikacji w Dziale Certyfikacji Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego,
- wymaganiach dotyczących zakładowej kontroli produkcji w przypadku wyrobów budowlanych,
- laboratoriach badawczych, w których można wykonać badania wyrobów,
- wymaganiach dotyczących badań, których wyniki wykorzystane będą w procesie certyfikacji oraz liczebności i zasadach pobierania próbek,
- dokumentacji technicznej wymaganej do dołączenia do wniosku,
- cenniku opłat stosowanym przy certyfikacji wyrobów.

Formularze dostarcza Dział Certyfikacji w postaci wydruku lub w formie elektronicznej.

Wszystkie formularze oraz informacje o zasadach certyfikacji Działu Certyfikacji dostępne są również na stronie internetowej Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego.

Dział Certyfikacji uzgadnia również z wnioskującym zakres i wymagania dotyczące badań oraz zasady pobierania wyrobów do badań.

3.2. Proces certyfikacji

Złożony przez wnioskodawcę Wniosek wraz z dokumentami w nim wymienionymi podlega weryfikacji pod kątem sprawdzenia kompletności i poprawności załączonej dokumentacji w aspekcie wymagań formalnych. Równocześnie jednostka potwierdza, czy posiada niezbędne zasoby, kompetencje i możliwości do przeprowadzenia wszystkich działań związanych z certyfikacją.

Jeżeli w wyniku przeglądu Wniosku zostaną stwierdzone braki lub niezgodności, Wnioskującemu w ciągu tygodnia od daty złożenia Wniosku przekazywana jest pisemna informacja o wymaganych uzupełnieniach.

W przypadku pozytywnego wyniku przeglądu i po zarejestrowaniu wniosku określone są koszty i zostaje sporządzona umowa finansowa. Zwrot przez wnioskującego zaakceptowanej umowy, stanowi podstawę do dalszej realizacji procesu certyfikacji. Zaakceptowana przez wnioskującego oferta, przygotowana na etapie zapytania ofertowego, wraz z Wnioskiem o certyfikację, może również stanowić prawnie wiążącą umowę na realizację procesu certyfikacji.

W ramach procesu certyfikacji auditorzy/inspektorzy wyznaczeni przez Dział Certyfikacji dokonują oceny warunków techniczno-organizacyjnych produkcji/importu lub inspekcji zakładowej kontroli produkcji, celem stwierdzenia, czy organizacja procesu produkcyjnego/importu, kontroli oraz nadzór nad jakością zapewniają utrzymanie stabilnego poziomu jakości wyrobów. W ocenie/inspekcji mogą wziąć udział również obserwatorzy (audytorzy jednostki akredytującej – PCA lub audytorzy/inspektorzy szkolący się).

Podstawą do przeprowadzenia inspekcji zakładowej kontroli produkcji są wymagania zawarte w dokumencie odniesienia (Polska lub Europejska Norma lub Krajowa Aprobata Techniczna/Krajowa Ocena Techniczna). W przypadku braku takich wymagań w ww. dokumencie, podstawą oceny są „Wymagania dla zakładowej kontroli produkcji” dostarczane Wnioskodawcy przez Dział Certyfikacji. Są one również dostępne na stronie Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego.

Badania dla potrzeb certyfikacji prowadzone są w laboratoriach własnych Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego lub laboratoriach podwykonawców, akredytowanych lub uznanych przez Dział Certyfikacji Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego na podstawie pozytywnej oceny kompetencji badawczych wg normy PN-EN ISO/IEC 17025. Na tej podstawie istnieje również możliwość przeprowadzenia badań dla potrzeb certyfikacji w laboratorium zewnętrznym lub wewnętrznym producenta pod nadzorem inspektora/eksperta technicznego Działu Certyfikacji Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego (na wniosek klienta).

W przypadku certyfikacji wg systemu 1+ lub 1, pobierania wyrobów do badań właściwości użytkowych dokonuje przedstawiciel jednostki certyfikującej wyroby. W przypadku certyfikacji wyrobu wg krajowej oceny technicznej Dział Certyfikacji uznaje krajową ocenę techniczną wydaną dla przedmiotowego wyrobu budowlanego za ocenę właściwości użytkowych tego wyrobu i w takim przypadku nie pobiera próbek i nie wykonuje oceny właściwości użytkowych w ramach certyfikacji.

Dokumentacja zebrana w procesie certyfikacji zgodności poddawana jest merytorycznej ocenie przez eksperta technicznego Działu Certyfikacji.

Na podstawie analizy całej dokumentacji zebranej w procesie certyfikacji podejmowana jest decyzja o wydaniu lub odmowie wydania certyfikatu. Informacja o decyzji jest przekazywana Wnioskującemu na piśmie.

W przypadku decyzji pozytywnej Wnioskującemu przekazywana jest umowa określająca warunki wydania i stosowania certyfikatu oraz zasady nadzoru. Certyfikat wydawany jest na okres 3 lat lub, jeżeli to zostało określone, zgodnie z dokumentem odniesienia stosowanym w procesie certyfikacji. Dział Certyfikacji wraz z wydanym certyfikatem uprawnia jego posiadacza do stosowania znaku jednostki certyfikującej IO-CERT.

Wszystkie osoby zaangażowane w proces certyfikacji wyrobu zobowiązane są do zachowania poufności informacji uzyskanych w procesie certyfikacji i nadzoru od wnioskującego/posiadacza certyfikatu, z wyjątkiem przypadków przewidzianych prawem.

3.3. Nadzór

Dział Certyfikacji Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego sprawuje nadzór nad wypełnianiem przez posiadacza certyfikatu obowiązków wynikających z jego posiadania. Koszty nadzoru pokrywa posiadacz certyfikatu.

W ramach działań nadzoru prowadzona jest ocena warunków techniczno-organizacyjnych produkcji lub inspekcja zakładowej kontroli produkcji oraz kontrola prawidłowości stosowania certyfikatu i znakowania wyrobu.

Dodatkowo, w zależności od zastosowanego systemu oceny zgodności prowadzone/zlecane są badania próbek wyrobów pobranych w zakładzie produkcyjnym lub w obiektach magazynowych producenta.

4. Prawa i obowiązki posiadacza certyfikatu

Posiadacz certyfikatu ma prawo podawania do publicznej wiadomości fakt posiadania certyfikatu i powoływania się na certyfikację zgodnie z zakresem certyfikacji oraz do oznaczania wyrobu znakiem jednostki certyfikującej IO-CERT. Posiadacz certyfikatu nie może posługiwać się certyfikatem w reklamach lub katalogach w sposób dezinformujący zainteresowanych.

Posiadacz certyfikatu może występować o przeniesienie praw wynikających z posiadanego certyfikatu w przypadku zmian statusu prawnego.

Posiadacz certyfikatu będzie w okresie ważności certyfikatu, odpowiednio do przyjętego systemu oceny zgodności, wykonywał kontrole i badania lub utrzymywał system zakładowej kontroli produkcji zgodnie z normatywnym dokumentem odniesienia.

Audиторzy/inspektorzy delegowani przez Dział Certyfikacji Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego będą mieli zapewniony wstęp na teren zakładu objętego certyfikatem.

Posiadacz certyfikatu będzie prowadził rejestr reklamacji i podjętych działań w odniesieniu do zgłoszonych skarg i na życzenie Działu Certyfikacji, będzie informował o reklamacjach dotyczących certyfikowanych wyrobów.

5. Ograniczanie, zawieszenie, cofnięcie i zakończenie certyfikacji

Dział Certyfikacji Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego zastrzega sobie prawo do ograniczania zakresu, zawieszania lub cofnięcia certyfikacji w przypadku stwierdzenia określonych niezgodności w wyniku prowadzonego nadzoru lub w inny sposób.

Zakres certyfikatu może zostać ograniczony w przypadku:

- uzyskania negatywnych wyników badań wyrobów objętych zakresem certyfikacji lub gdy nie zostały usunięte niezgodności w odniesieniu do tych wyrobów, stwierdzone podczas nadzoru w terminie ustalonym przez jednostkę,
- wnioskowania przez Posiadacza Certyfikatu o ograniczenie zakresu certyfikacji lub zaprzestania produkcji danej odmiany wyrobu objętej zakresem certyfikacji.

Certyfikat może być zawieszony:

- w przypadku uzyskaniu negatywnych wyników badań wyrobu lub nieusunięcia niezgodności stwierdzonych podczas oceny/inspekcji w terminie ustalonym przez jednostkę,
- na wniosek posiadacza certyfikatu,
- w przypadku nieprzestrzegania zasad określonych w „Umowie określającej warunki wydania i stosowania certyfikatu oraz zasady nadzoru.

Certyfikat zostaje cofnięty w przypadku:

- niespełnienia w ustalonym terminie warunków postawionych przez jednostkę przy zawieszeniu certyfikatu, chyba że dostawca uzgodnił z jednostką zmianę terminu,
- gdy wyrób nie jest produkowany, importowany lub posiadacz zaprzestaje dotychczasowej działalności,
- gdy normatywny dokument odniesienia lub zasady certyfikacji zostały zmienione, a posiadacz certyfikatu nie chce lub nie może zapewnić zgodności z nowymi wymaganiami.

Certyfikacja może zostać zakończona w przypadku zgłoszenia rezygnacji przez posiadacza certyfikatu.

6. Przedłużenie ważności certyfikatu

Posiadacz certyfikatu może wnioskować o przedłużenie ważności certyfikatu.

Posiadacz certyfikatu chcąc przedłużyć ważność certyfikatu powinien złożyć, nie później niż 1 miesiąc przed upływem terminu jego ważności, Wniosek wraz z dokumentacją, której zakres jest ustalany indywidualnie przez Dział Certyfikacji.

Informacje uzyskane w okresie nadzoru nad certyfikatem są wykorzystywane przy przedłużeniu jego ważności.

7. Skargi i odwołania

Każdy Klient Działu Certyfikacji Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego jak i pozostałe zainteresowane strony mają prawo odwołać się od postanowień jednostki certyfikującej wyroby oraz złożyć skargę na usługi świadczone przez Dział Certyfikacji. Odwołania powinny być składane na piśmie w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji. Skarga może dotyczyć każdego działania związanego z certyfikacją wyrobów prowadzonego w Dziale Certyfikacji i również powinna być złożona na piśmie.

Odwołania i skargi są rozpatrywane przez Dyrektora Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego zgodnie z ustanowioną w Instytucie procedurą. Do odwołania klient zobowiązany jest dołączyć uzasadnienie potwierdzające słuszność jego argumentów.

Jednostka certyfikująca deklaruje, że nie prowadzi w postępowaniach odwoławczych żadnych działań dyskryminujących wobec swoich klientów.

8. Opłaty za certyfikację i nadzór

Opłaty związane z certyfikacją ponosi wnioskodawca i są one naliczane oddzielnie za:

- poszczególne etapy procesu certyfikacji,
- sprawowanie nadzoru nad sposobem wykorzystania przez producentów/importerów posiadanych certyfikatów i znaku jednostki certyfikującej.

Cenniki opłat dotyczące postępowania certyfikacyjnego, uzależnione do rodzaju certyfikacji, są udostępniane zainteresowanym podczas udzielenia informacji wstępnych.

Koszty badań laboratoryjnych pokrywa wnioskujący/posiadacz certyfikatu wg osobnej umowy z laboratorium badawczym. Badania wyrobów wykonywane są z częstotliwością określoną w umowie nadzoru.

9. Odpowiedzialność prawna

Za przestrzeganie zasad certyfikacji odpowiada posiadacz certyfikatu.

Ewentualne sprawy sporne będą rozstrzygane wg prawa polskiego przez sąd właściwy dla siedziby Sieć Badawcza Łukasiewicz – Krakowskiego Instytutu Technologicznego.

Certyfikacja nie zwalnia posiadacza certyfikatu z odpowiedzialności za wyrób i nie powoduje przeniesienia części tej odpowiedzialności na Sieć Badawczą Łukasiewicz – Krakowski Instytut Technologiczny.